Dosarul nr. 4-260/24
(PIGD: 4-24090101-26-4-12082024)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

27 septembrie 2024 oraşul Drochia

Judecătoria Drochia, sediul Central
Instanța de judecată în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător: Corina Tăbăcaru
Grefier: Tatiana Vatamaniuc
În lipsa:
Agentului constatator - Executorul Judecătoresc Mariana Vicol (prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa)
Contravenientului – Calmaţui Ion (fiind citat legal despre data, ora şi locul şedinţei de judecată în conformitate cu art. 455 Cod Contravenţional)
Victimei – Pădureț Vitalie (fiind citat legal despre data, ora şi locul şedinţei de judecată în conformitate cu art. 455 Cod Contravenţional)

A examinat în şedinţă de judecată publică în limba de stat, în procedură generală, cauza contravenţională intentată în privinţa lui

Calmaţui Ion *****, a.n. *****, IDNP *****,
domiciliat în satul *****, raionul *****

de învinuire în comiterea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (1) Cod Contravențional al RM

Termenul de examinare a cauzei contravenționale: 12 august 2024 – 27 septembrie 2024 (art. 454 Cod Contravențional)

c o n s t a t ă:

I. Partea descriptivă

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 8 din 31.07.2024 întocmit de către executorul judecătoresc Mariana Vicol se învinuiește cet. Calmaţui Ion în faptul că, intenționat nu execută hotărârea de judecată, prin ce au fost încălcate prevederile art. 318 alin. (1) Cod Contravențional.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 8 din 31.07.2024 se invocă faptul că, agentul constatator executorul judecătoresc Mariana Vicol în temeiul art. 23 Cod de Executare, în baza procedurii de executare nr. 109-73d/24

intentată în baza documentului executoriu nr. 1-209-2023 din 01.04.2024 emis de Judecătoria Drochia, prin are s-a dispus încasarea datoriei de la debitorul Calamațui Ion în beneficiul creditorului Pădureț Vitalie.

Persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție Calmațui Ion lucrează cu ziua.

Se mai invocă faptul că, la data de 09.07.2024 a fost înaintată somația nr. 109-1515 recepționată de Calmațui Ion la data de 11.07.2024, potrivit căreia debitorul a fost obligată să execute documentul executoriu nr. 1-209-2023 din 01.04.2024 emis de Judecătoria Drochia prin care s-a dispus încasarea datoriei de 3 000 lei de la Calmațui Ion ***** în beneficiul creditorului Pădureț Vitalie până la data de 09.07.2024.

Se invocă faptul că, la data întocmirii procesului-verbal somația rămâne a fi neexecutată, careva răspuns nu a parvenit, ignorându-se dispozitivul hotărârii nr. 1-209-2023 din 01.04.2024 emis de Judecătoria Drochia prin care s-a dispus încasarea datoriei de 3 000 lei de la Calmațui Ion ***** în beneficiul creditorului Pădureț Vitalie.

Astfel, acțiunile lui Calmațui Ion, de către executorul judecătoresc au fost încadrate în baza art. 318 alin. (1) Cod Contravențional, potrivit căruia constituie contravenție - neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată.

II. La data de 12 august 2024, agentul constatator executorul judecătoresc Mariana Vicol a expediat materialele acumulate pe cazul dat în instanța de judecată pentru examinare şi adoptarea unei hotărâri.

III. Argumentele participanților la proces

În ședință de judecată, agentul constatator executorul judecătoresc Mariana Vicol, fiind citată legal despre locul, data şi ora examinării cauzei contravenționale, nu s-a prezentat la ședința de judecată, prin cerere scrisă *(f.d. 4)* a solicitat examinarea cauzei contravenționale în lipsa sa.

Persoana în privința căreia s-a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție – Calamațui Ion, fiind citat legal despre data, ora şi locul examinării cauzei contravenționale, fapt confirmat prin avizul de recepție a citației, nu s-a prezentat în fața instanței, nu a comunicat motivele neprezentării şi nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Victima Pădureț Vitalie, fiind citat legal despre data, ora şi locul examinării cauzei contravenționale, fapt confirmat prin avizul de recepție a citației, nu s-a prezentat în fața instanței, nu a comunicat motivele neprezentării şi nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Din aceste considerente, instanța de judecată consideră că, a luat toate măsurile necesare şi posibile pentru a asigura citarea legală a făptuitorului, iar prin prisma art. 455 alin. (3) Cod Contravențional, s-a dispus examinarea cauzei în

absența acestuia, cu remiterea ulterioară a copiei de pe hotărâre, fiind epuizate toate metodele legale de notificare a sa privind examinarea cauzei şi mai mult, lista ședințelor de judecată în cauza pendinte au fost afișate public pe portalul oficial al instanțelor de judecată www.jdr.instante.justice.md.

Instanța de judecată mai reține că, persoana în privința căreia a fost întocmit un proces contravențional este responsabilă de veridicitatea datelor de contact comunicate și de recepționarea corespondenței expediate pe adresa comunicată, din care considerent consideră că s-au luat toate măsurile necesare pentru a respecta procedura de citare legală a contravenientului.

De asemenea, instanţa de judecată mai precizează că, în partea ce ține de citarea tuturor participanților este pertinentă şi jurisprudenţa CtEDO, care în cauza Ponomariov împotriva Ucrainei a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza Poitrimol împotriva Franţei, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or, atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

La fel, instanța de judecată reține că, comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (Diaz Ochoa împotriva Spaniei, 22 iunie 2006, § 48, și S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României, 8 ianuarie 2013, § 30) şi respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (Ovuș împotriva Turciei, 13 octombrie 2009, § 48).

IV. Aprecierea instanței de judecată

Verificând procesul-verbal cu privire la contravenţie sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond şi de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 8 din 31.07.2024, încheiat de către agentul constatator în persoana executorului judecătoresc Mariana Vicol, în sarcina cet. Calmațui Ion, s-a reținut săvârșirea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod Contravențional, pe faptul neexecutării intenționate sau eschivării de la executare a documentului executoriu nr. 1-209-2023 din 01.04.2024 emis de Judecătoria Drochia prin care s-a dispus încasarea datoriei de 3 000 lei de la Calmațui Ion ***** în beneficiul creditorului Pădureț Vitalie.

Potrivit titlului executoriu nr. 1-209/2023, emis de Judecătoria Drochia, sediul Central la 01.04.2024, instanța de judecată a hotărât: încasarea de la

Calmaţui Ion în beneficiul părţii vătămate Pădureț Vitalie cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei;
(f.d. 6)

În conformitate cu art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 8 Cod Contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod Contravențional, (1) Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În concordanță cu art. 442 alin. (1) Cod Contravențional, (1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În temeiul prevederilor art. 458 Cod Contravențional, (1) Examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. (2) Chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se rezolvă prin încheiere judecătorească, inclusă în procesul-verbal al şedinţei de judecată, care poate fi atacată împreună cu hotărîrea contravenţională.

La fel, conform art. 421 alin. (1) Cod Contravenţional, (1) Contravenţiile menţionate la art.318 şi 319 se constată de executorul judecătoresc.

Alineatul (2) al normei enunțate supra indică că, (2) Executorul judecătoresc este în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale doar în circumscripţia camerei teritoriale a executorilor judecătoreşti în care îşi are sediul biroul său.

Conform alin. (3) al articolului enunțat, (3) Procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

În materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea Ziliberberg împotriva Moldovei, § 35, din 01 februarie 2005; Angel împotriva României, § 52, din 04 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, persoana învinuită urmează să-și probeze nevinovăția.

Astfel pentru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție cu nr. 8 din 31 iulie 2024, încheiat de către agentul constatator executorul judecătoresc Mariana Vicol.

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 Cod Contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă *„ad validitatem”,* cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Cod Contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 Cod Contravențional.

Instanța de judecată reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat *în absența* persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, fapt confirmat prin lipsa semnăturii persoanei în toate rubricile necesare din procesul-verbal cu privire la contravenție; *(f.d. 3 și 3 verso)*

Mai mult ca atât, în procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 8 din 31.07.2024 este indicat expres de către agentul constatator despre întocmirea în absenţa persoanei a actului nominalizat, cu asigurarea prezenței martorului asistent – Elena Voluceț care a confirmat prin semnătura circumstanțele expuse supra.

Prin urmare, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. art. 443, 445 Cod Contravențional, instanța de judecată nu a constatat careva erori procesuale de natură să rezulte în necesitatea anulării actului contestat.

Instanța de judecată reiterează că, procesul-verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional sau în absenţa lui, or, în atare circumstanțe, se concluzionează că, în procesul-verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară acesteia.

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) Cod Contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul procesului-verbal cu privire la contravenție.

La fel, instanța de judecată reține că, legiuitorul, în art. 442 alin. (1) Cod Contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În contextul normelor de drept (art. 425 alin. (2) și art. 442 alin. (1) Cod Contravențional) procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 8 din 31.07.2024 face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația de fapt stabilită de către agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Pe lângă aceasta, instanța de judecată apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 8 din 31.07.2024 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, iar mai mult ca atât, la examinarea cauzei, nu s-a invocat şi instanța nu a stabilit că datele inserate de agentul constatator în actele emise ar fi fost obținute prin ilegalitățile enumerate expres în art. 425 alin. (6) Cod Contravențional.

În această ordine de idei, instanța de judecată remarcă că, Calmațui Ion a fost învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod Contravențional, potrivit căruia, constituie contravenție neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată.

În susținerea acțiunilor întreprinse de către executorul judecătoresc în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile, cât și pentru demonstrarea vinovăției persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional Calmațui Ion în comiterea faptei incriminate, agentul constatator în persoana executorului judecătoresc a prezentat următoarele probe:

-procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 8 din 31.07.2024 potrivit căruia a fost constatată și calificată fapta contravențională săvârșită de Calmațui

Ion în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional; *(f.d. 3)*

-cererea victimei Pădureț Vitalie din 08.07.2024 adresată către executorul judecătoresc Mariana Vicol prin care a solicitat să fie amendat Calmațui Ion, deoarece nu achită datoria; *(f.d. 5)*

-titlul executoriu nr. 1-209/2023, emis de Judecătoria Drochia, sediul Central la 01.04.2024, prin care instanța de judecată a hotărât: încasarea de la Calmațui Ion în beneficiul părții vătămate Pădureț Vitalie cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei; *(f.d. 6)*

-încheierea executorului judecătoresc Mariana Vicol privind intentarea procedurii de executare cu nr. 109-73d/24 din 10.05.2024 prin care s-a primit spre executare documentul executoriu nr. 1-209-2023 din 01.04.2024 emis de Judecătoria Drochia prin care s-a dispus încasarea sumei de 3000 lei datorie de la Calmațui Ion în beneficiul creditorului Pădureț Vitalie și s-a propus debitorului Calmațui Ion de a executa documentul executoriu nr. 1-209-2023 din 01.04.2024 emis de Judecătoria Drochia, în termen de 15 zile prin transferarea datoriei/achitarea datoriei la contul special al executorului judecătoresc Vicol Mariana; *(f.d. 7)*

-încheierea executorului judecătoresc Mariana Vicol privind aplicarea măsurilor de asigurare a executării nr. 109-73d/24 din 24.05.2024; (f.d. 9)

-proces-verbal de ieșire în teritoriu din 07.06.2024 prin care executorul judecătoresc Mariana Vicol a constatat că, mama Rotari Ludmila a comunicat că, iul ei face ore la Primăria satului *****. Despre datorie cunoaște. Va începe a achita. În caz contrar i se comunică că fiul ei va fi tras la răspundere contravențională conform art. 318 alin. (1) Cod Contravențional; *(f.d. 10)*

-citație expediată de executorul judecătoresc Mariana Vicol la adresa de domiciliu al debitorului Calmațui Ion; (f.d. 11)

-avizul de recepție a citație prin care se atestă că, la data de 11.07.2024 Calmațui Ion a recepționat citația; *(f.d. 12)*

V. Astfel, cercetând probele administrate și reținute supra, instanța de judecată a stabilit că, executorul judecătoresc a constatat fapta contravențională „ex propriis sensibus”, adică „după propriile sale simțuri” şi în pofida prezentării unor informaţii considerate drept probe în susţinerea celor constatate de agentul

constatator, a eşuat în demonstrarea faptului comiterii contravenţiei cu vinovăţie de către Calmaţui Ion.

Or, instanţa de judecată conchide că, deși, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție examinat nu este afectat de vicii de legalitate şi valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, totuși pornind de la premisa procedurală prevăzută în art. 425 alin. (4) Cod Contravențional, prin care legiuitorul a stabilit că nici o probă nu are o valoare prestabilită, simplul fapt al încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională.

La acest capitol, articolul 6 § 2 al CEDO impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, par. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, 20 martie 2001, par. 16).

În contextul celor enunțate supra, instanța de judecată a stabilit că, limitele expuse mai sus au fost depășite în detrimentul persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, întrucât agentul constatator avea obligația de a prezenta probe în susținerea acuzării pe care o aduce acestuia.

Potrivit materialelor cauzei, prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 01.04.2024 s-a dispus încasarea de la Calmaţui Ion în beneficiul părții vătămate Pădureț Vitalie cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

Ulterior, de la data primirii spre executare a documentului executoriu – 10 mai 2024 și până la data încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție – 31 iulie 2024, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de acțiuni în vederea executării documentului executoriu, care însă, nu au fost finalizate cu executarea integrală a documentului executoriu.

La stabilirea existenței sau inexistenței faptei contravenționale, instanța de judecată reține că, în sensul art. 318 Cod Contravențional, obiectul juridic nemijlocit al contravenției vizate îl constituie relațiile sociale referitoare la buna desfăşurare a activităţii de serviciu a organelor administrației publice, organelor de drept şi a altor organe de stat, iar obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării, eschivării sau împiedicării de la executare a hotărârii de judecată.

Latura obiectivă a contravenţiei se realizează prin acţiune sau inacţiune.

Acțiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, iar inacţiunea persoanei poate fi exprimată prin ne întreprinderea acţiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătorești, considerând că hotărârea nu este corectă, legală, etc.

Latura subiectivă a contravenției imputate se realizează prin intenție directă, astfel ca făptuitorul să conștientizeze că prin acțiunile sau inacțiunile sale nu execută intenţionat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanţei de

judecată şi doreşte acest rezultat. Motivele neexecutării intenţionate nu influențează la încadrarea faptei.

Prin prisma stabilirii existenței sau inexistenței laturii subiective a contravenției, instanța de judecată reține că, răspunderea contravențională în temeiul art. 318 alin. (1) Cod Contravențional, pentru neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, trebuie să fie condiționată de îndeplinirea anumitor proceduri cu privire la executarea acestei hotărâri.

În acest sens, după ce hotărârea judecătorească rămâne definitivă sau în cazul executării imediate a acesteia, urmează a fi intentată procedura de executare a hotărârii.

În cazul de față, instanța de judecată evidențiază că, la materialele cauzei, în susținerea învinuirii, nu există nici o probă să ateste că, Calmațui Ion ar dispune de surse financiare, însă refuză sau se eschivează de a restitui datoria, pentru ca, subsidiar, în baza acestora, instanța să poată stabili intenția făptuitorului Calmațui Ion de comitere a contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod Contravențional.

Din contra, potrivit înscrisurilor anexate în scopul probării învinuirii, se poate deduce doar intentarea procedurii de executare *(f.d. 7)* și aplicarea măsurilor de asigurare a executării *(f.d. 9)*.

Esența acestei contravenții este caracterul intenționat al neexecutării hotărârii judecătorești sau eschivarea de la executare, în momentul în care este posibilă o astfel de executare.

Circumstanțele faptice constatate în baza materialelor cauzei conving instanța despre lipsa intenției eschivării sau neexecutării intenționate, pentru dovedirea căreia, executorul judecătoresc urma în mod obligatoriu să prezinte probe relevante cu referire la posibilitatea debitorului de a avea suficiente surse financiare sau bunuri mobile/imobile în vederea executării hotărârii.

Instanța de judecată reține ca fiind elocvente speței prevederile art. 23 alin. (1) Cod de Executare, potrivit cărora, în cazul în care acţiunile (inacţiunile) cu elemente ale contravenţiei ale persoanelor care, fără motive justificative, nu îndeplinesc cerinţele executorului judecătoresc sau împiedică executarea documentului executoriu, executorul judecătoresc întocmeşte un proces-verbal cu privire la contravenţie, pe care îl înaintează spre examinare instanţei de judecată. În cazul în care aceste acţiuni conţin elemente ale infracţiunii, executorul judecătoresc expediază materialele organelor de urmărire penală.

La acest aspect, instanța de judecată reține Decizia Curții Constituționale nr. 52 din 31.05.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 320 alin. (2) din Codul penal (neexecutarea hotărârii instanței de judecată), care în pct. 28 a menționat că, *„practica judiciară demonstrează că, atunci când*

persoana este învinuită de neexecutarea unei hotărâri judecătoreşti, trebuie probată posibilitatea reală a persoanei de a executa hotărârea în discuţie”.

Așa fiind, pentru ca să poată fi constatată intenția directă a persoanei privind neexecutarea intenționată a hotărârii instanței de judecată, prioritar, trebuie să fie constatată posibilitatea reală de a executa această hotărâre, și, pe cale de consecință, împotrivirea, cu rea-voință, a persoanei, de a purcede la executare.

La caz, instanța de judecată stabilește lipsa la materialele cauzei a vreo unui înscris care ar confirma posibilitatea reală a lui Calmațui Ion de a executa hotărârea instanței de judecată integral.

Prin urmare, în cadrul procesului contravențional, agentul constatator nu a anexat nici o probă care ar confirma că făptuitorul a avut suficiente surse financiare sau bunuri, ceea ce ar demonstra posibilitatea reală de a executa această hotărâre, și, pe cale de consecință, împotrivirea, cu rea-voință, a debitorului Calmațui Ion, de a purcede la executarea hotărârii instanței de judecată.

Instanța de judecată notează că, hotărârile și sentințele judecătoreşti au caracter obligatoriu, iar dreptul la un tribunal garantat de articolul 6 alin. (1) din Convenţie ar fi iluzoriu, dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă şi obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părţi, însă în cazul de față, executorul judecătoresc nu a prezentat probe care ar confirma comiterea faptei contravenționale în forma stabilită de către legiuitor, prin dovedirea fără echivoc, prin probe concludente, pertinente și utile a conjuncturii neexecutării intenționate sau eschivării de la executare a hotărârii instanței de judecată prin care s-a dispus încasarea datoriei.

Așadar, prin prisma circumstanțelor dezvăluite supra, instanța de judecată conchide că, în speță, lipsește intenția directă a făptuitorului Calmațui Ion în comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod Contravențional, de altfel, în ședința de judecată nu s-a constatat voința făptuitorului de a săvârși fapta contravențională.

În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).*

La caz, instanța de judecată reține că, potrivit circumstanțelor faptice, în situația în care la materialele cauzei contravenționale lipsește cu desăvârșire vreo probă precum că făptuitorul ar fi dispus de surse financiare, însă în mod nejustificat refuză executarea hotărârii, prin urmare, în speță, nu se identifică

elementul esențial – intenția de eschivare sau neexecutare a hotărârii instanței de judecată, fiind astfel niște împrejurări care impun încetarea procesului contravențional din motiv că nu există faptul contravenției.

Așadar, cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina cet. Calmațui Ion, instanța de judecată a observat că, în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal de contravenție constatată de către agentul constatator în partea existenței laturii subiective, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție acționează principiul *„in dubio pro reo”.*

În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa de judecată reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul „in dubio pro reo” este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca instanța să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) Cod Contravenţional și, în special, potrivit principiului *„in dubio pro reo”,* toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare „*ex propriis sensibus”* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.

Prin urmare, în lipsa unor probe pertinente, concludente se instituie concluzia că procesul-verbal a fost întocmit doar în baza convingerilor agentului constatator, care însă nu au fost certificate prin probe acumulate potrivit prevederilor Codului Contravenţional şi Codului de Procedură Penală, respectiv, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional.

Astfel, petentului îi sunt recunoscute şi garanţiile specifice în materie penală din art. 6 Convenţie printre care prezumţia de nevinovăţie şi dreptul la un proces echitabil.

Totodată, potrivit practicii CtEDO *(hotărârea pronunţată în cauza Salabiaku c. Franţei şi cauza Anghel c. României),* Curtea a statuat şi faptul că prezumţiile de fapt şi de drept sunt recunoscute în toate sistemele juridice, fiind permisă utilizarea acestora şi în materia contravenţională pentru dovedirea vinovăţiei făptuitorului, cu respectarea unor limite rezonabile, ținând cont de

gravitatea mizei şi prevăzând drepturile apărării. Prin urmare, prezumţia de nevinovăţie a faptelor constatate de agent şi consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenţie nu are un caracter absolut, prezumţia de veridicitate putând opera până la limita la care prin aplicarea ei nu s-ar ajunge în situația ca persoana învinuită de săvârşirea faptei să fie pusă în imposibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal.

Deci, în lipsa unor mijloace de probă care să confirme situația de fapt reţinută în procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate fi aplicată prezumţia de temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Mai mult ca atât, se reține că, în *cauza Ozturk împotriva Germaniei* şi *cauza Anghel împotriva României,* Curtea a statuat că, menţiunile agentului constatator înserate în procesul-verbal cu privire la contravenţie nu constituie prin sine o probă, ci dimpotrivă acestuia îi revine sarcina de a dovedi temeinicia şi legalitatea procesului verbal.

Astfel, în măsura în care procesul-verbal de constatare a contravenţiei nu este susţinut de dovezile în baza cărora s-a întocmit, iar contravenientul respinge învinuirile aduse, nu se mai poate susţine temeinicia procesului-verbal fără a se încălca prezumţia de nevinovăţie instituită de art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Or, potrivit practicii CtEDO în cauze referitoare la contravenţii sunt aplicabile prevederile art. 6 din CEDO, cu toate garanţiile conferite de acesta, contravenientul beneficiind de prezumţia de nevinovăţie *(cauza Anghel c. României),* sarcina probei revenind organului constatator, cu respectarea în acest mod a principiului egalităţii armelor, or, la procesul-verbal cu privire la contraventie nu au fost anexate sau indicate probe care ar demonstra vinovăția persoanei în privința căruia a fost pornit procesul contravențional.

În circumstanțele date, instanța de judecată reiterează că, de către agentul constatator nu au fost acumulate/prezentate careva probe care ar fi demonstrat comiterea de către Calmațui Ion a contravenției imputate, or, probele administrate materialele cauzei nu dovedesc intenția lui Calmațui Ion de eschivare de la executarea titlului executoriu menționat.

În acord cu prevederile art. 461 alin. (1) Cod Contravenţional, (1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

Conform art. 441 alin. (1) lit. a) Cod Contravențional, (1) Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei.

Prin urmare, având în vedere totalitatea circumstanțelor de fapt și de drept enunțate, procesul contravențional intentat de către agentul constatator în persoana executorului judecătoresc Mariana Vicol în privința lui Calmațui Ion în baza art.

318 alin. (1) Cod Contravențional, urmează a fi încetat, din motivul lipsei faptei contravenției.

VI. În conformitate cu art. art. 395 alin. (1) pct. 1), lit. b), 441 alin. (1), lit. a), 460, 461 alin. (1), 462-463 Cod Contravenţional al RM, instanţa de judecată -

h o t ă r ă ș t e:

Procesul contravențional intentat în baza art. 318 alin. (1) Cod Contravențional al RM în privința lui Calmațui Ion *****, încetează, în temeiul art. 441 alin. (1), lit. a) Cod Contravențional al RM – *nu există faptul contravenției.*

Hotărârea este susceptibilă recursului la Curtea de Apel Bălți în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Hotărârea pronunțată integral în ședință de judecată publică la data de 27 septembrie 2024.

Preşedintele şedinţei,
Judecător: **Corina Tăbăcaru**